

BRÜNDEL GAJAVÖLGYE

III. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM

2006. ÉV DECEMBER HÓNAP

**MINDEN KEDVES OLVASÓNKNAK KELLEMES ÜNNEPEKET,
ÉS BÉKÉS, BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁNUNK!**

A KARÁCSONY EREDETE

MÁR A TERMÉSZETI NÉPEK MEGFIGYELTÉK, HOGY DECEMBER UTOLSÓ HARMADÁIG A NAPPALOK EGYRE RÖVIDÜLNEK, MAJD EZ A FOLYAMAT MEGÁLL ÉS VISSZÁJÁRA FORDUL, HOSSZABBAK LESZNEK A NAPPALOK ÉS RÖVIDÜLNEK AZ ÉJSZAKÁK.

Ez fontos megfigyelés volt számukra, hiszen sokkal jobban függtek a természettől akkoriban, mint mi most. A Nap visszatérése a fény győzedelmeskedését jelentette a sötétség felett. A diadalmas Nap az életbe vetett hit ünnepe lett. Ebben az időben az emberek számára sok természeti jelenség megmagyarázhatatlan volt, ezért ezeket isteni cselekedeteknek vélték. Azt hitték, hogy a kedvező természeti változások az istenekhez intézett könyörgéseik, áldozataik eredménye. A régi rómaiak is isteni tetteknek hitték a téli napfordulók bekövetkező változásokat. A hosszabbodó nappalokat, a fény újjászületését egy isten, a legyőzhetetlen Nap istenének, Mithrásznak a születésével azonosították. A rómaiak már régóta megünnepelték az új év beköszöntését, több napon át tartó farsangi ünnepségeken, amit szaturáliának neveztek. Az ünnephez hozzátartozott a szeretet, a rabszolgák iránti jószág és az ajándékozás is.

A legyőzhetetlen Nap ünneplése azonban különbözött ettől. Mithrász tisztelete

perzsa eredetű volt, a Keleten járt katonák ismerték meg először. Ők hozták el híret Rómába és a Provinciákba. Így került hazánk területére is az akkori Pannóniába. Az aquincumi leletek között Mithrász szobrot is találtak.

Mithrász személyét a rómaiak a télen meghaló, majd december 25 körül újra feltámadó Nappal azonosították. December 25-re eső ünnepnapját a legyőzhetetlen Nap születése napjának nevezték. Ez az isten a hagyomány szerint barlangban született, ami istálló is volt, születésekor pásztorok vették körül.

A kultusz akkor élte virágkorát, amikor a keresztény vallás kezdett kialakulni. A kereszténység bevonta vallásába, s központi ünnepét a Megváltónak, Jézusnak a kereszténység legnagyobb személyének születésnapjává tette.

Akárhogy is változott, formálódott a történet és a legenda, nem vitathatjuk azt a tényt, hogy a karácsonyi ünnepkört a keresztény egyház tette ilyen fennkölté, érzelem dússá és szinte megfoghatatlanná.

A karácsony ünneplését hivatalosan I. Gyula pápa rendelte el 337 körül. A szó eredete a magyar nyelvben vélhetően a szláv kurcun igenéből származik, amely „átlépőt” jelent.

A karácsony ünneplését hivatalosan I. Gyula pápa rendelte el 337 körül. A szó eredete a magyar nyelvben vélhetően a szláv kurcun igenéből származik, amely „átlépőt” jelent.

Folytatás a 2. oldalon

KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET

ÉS BÉKÉS, BOLDOG

ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁNUNK
MINDENKINEK!

KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT

FRÖHLICHE WEICHNACHTEN UND

EIN GLÜCKLICHES, GESUNDTES NEUES
JAHR WÜNSCHT

DIE DEUTSCHE MINDENHEITER
SELBSTVERWALTUNG

A KARÁCSONY EREDETE

Folytatás az 1. oldalról:

Az ünnepkör Adventtel kezdődik. Advent latin eredetű szó, megérkezést és a kis Jézus születésére való felkészülési időszakot foglalja magába. Napjainkban divatos adventi koszorú Johann Hinrich Wichern hamburgi lelkész nevéhez fűződik, aki „Csendes Hajlék” nevű árvaházába 1838-ban hatalmas fából készült karikát függesztett a mennyezetre. Erre 23 gyertyát helyezett el. December 1 - 23-ig minden napra egyet. 1851-től az árvaház falait is elkezdte díszíteni zöld ágakkal. A fakarikát csak kilenc év múlva ékesítette örökzöldekkel. Az eredeti 23 gyertyát 4 fehér és 20 vörös váltotta fel.

A karácsonyfa, ahogy ma is ismerjük, nem is olyan régi eredetű. Különböző ünnepek alkalmával több népcsoport is díszítette házát, zöld és virágzó ágakkal. A fák szerepe egy-egy ünnep során min-

den népnél nagy volt. A magyar népi hagyományokban a karácsonyi életfa vagy termőág tekinthető a karácsonyfa elődjének, amelyet a mestergerendára függesztettek.

Mivel a karácsonyfa-állítás, amely a 17. században terjedt el, német eredetű szokás, igen valószínű, hogy eredetét egy régi germán hiedelemben kell keresnünk. A hagyomány szerint Luther Márton a reformáció nagy alakja is állított karácsonyfát gyermekeinek.

Hazánkban nem tudjuk pontosan ki állította az első karácsonyfát. Feltételezhető, hogy bécsi szorgalmazás hatására a magyar arisztokrácia révén került hozzánk. Felvetődik Brunzsvick Teréz és a Podmaniczky család neve is e téren.

Az ünnepi fennkölt hangulat fokozására már régóta ajándékkal örvendeztetik meg egymást az emberek. Természetesen ez is a rómaiakhoz vezethető vissza. A

rómaiak nem csak ajándékoztak, hanem tombolaszerű ajándék kisorsolást is tartottak. Ez egyben utal arra is, hogy nagy vendégeskedéssel járt együtt az ünneplés. A karácsonyi ajándékozás, sőt még a társasjátékok kialakulása is ide vezethető vissza.

A keresztény egyház szép fokozatosan formálta, míg ez a szokás is leszűkült a családokra és elsősorban a gyerekek megajándékozására. Így vált bensőséges, örömteli családi ünneppé. Eleinte mindenkinek külön karácsonyfa járt, és külön asztalon volt a fiúk, lányok ajándéka. Később az ajándékok együtt kerültek a fa alá, s lassan kialakult az ünneplésnek az a formája, amit ma is ismerünk és gyakorlunk minden december 24-én, a Megváltó eljövételének estéjén.

Összeállította: Sné

NIKOLAUS

Nikolaus ist ja sehr dick,
drum gebe ich einem Tip:
Fahre mit deinem Wagen,
dann hast du das Sagen.

Mit einem tollem Schlitten
mit sehr viel Geschenken,
mit sehr vielen Hirschen,
ist er nicht zu halten, zu bremsen!

Die Stiefeln im Fenster,
da ist großer Wunschstern.
Wünscht dir was, du kleiner Kerl
und verrat' es niemandem!

Krampus hat seine Arbeit,
das böse Kind ist nicht weit,
es bekommt seine Strafe fein,
es bekommt ein Rutelein!

Nikolaus hat seinen Sack,
im Sack ist sein Gepäck.
Nikolaus vor Freunde lacht,
in der funkelnden, blauen Nacht!

Er ist schnell, der Nikolaus,
geht rasch von Haus zu Haus,
die Kinder sind aufgeregt,
sie träumen, daß der Nikolaus
Geschenke in ihre Stiefeln legt!

KRISTKINDEL – SPIEL KRISZTKINDLIZÉS

„Engel hört man singen, von höhen
Himmel herum.

Das Kind ist geboren, wir sind nicht
ferlohren!

Wir wünschen Euch alle eine fröhliche
Zeit!”

A „Kristkindliző” lányok, és a „Pásztorjátékok” előadó fiúk ebben az évben is meglátogatják december 24-én a családokat, hogy kifejezzék jókívánásaikat és hirdessék a Kisded születését.

A szerk.

Balra:
Krisztkindlizők
egy családnál
(2004)
Mädchen grüßen
die Familien mit
Kristkindelspiel
(Foto aus 2004)

Jobbra:
Krisztkindlizők a
Közösségi Ház
színpadán (2004)
Kristkindelspiel
auf die Bühne
(Foto aus 2004)

INTERJÚ VALLER TÍMEA ORSZÁGOS BAJNOK FUTÓNKKAL

INTERJÚSOROZATUNKAT FOLYTATVA A FALU EGYIK BÜSZKESÉGÉT SZERETNÉNK BEMUTATNI EBBEN A SZÁMUNKBAN. REMÉLJÜK, HOGY SIKERÜL KICSIT KÖZELEBBRŐL MEGISMERNI A HETEDIK OSZTÁLYOS VALLER TÍMEÁT (TÍMIKÉT), AKI ORSZÁGOS HÍRNEVET SZERZETT KIS TELEPÜLÉSÜNKNEK NEM MINDENNAPI TELJESÍTMÉNYÉVEL.

- Mióta foglalkozol versenyszerűen a futással, és hogy kezdődött ez a sikeres pályafutás, ami reméljük, még sokáig fog tartani?

- Hat éve, amikor befejeztem az első osztályt, a nyári szünetben nagyon sokat fájt a fejem. A házi orvosunk azt javasolta, hogy sportoljak rendszeresen, az biztosan jót fog tenni. Először csak hobbi szinten elkezdtem futni az apukámmal, aztán kiderült, hogy érdemes lenne komolyabban is foglalkozni vele, mert van hozzá tehetségem. Idén igazolt versenyzője lettem a veszprémi VEDAC sportegyesületnek, ez azért volt fontos, mert így országos versenyeken is indulhatok.

- Milyen eredményeket sikerült eddig elérned?

- Még általános iskolából jártunk mezei futóversenyekre, itt többször is sikerült felállnom a dobogó legfelső fokára. Indultam félmaratonon versenyeken is, háromszor sikerült megszereznem az első helyet. Az idei évben kétszer voltam első helyezett országos bajnokságokon, először Hajdúszoboszlón, majd Budapesten a Puskás Ferenc Stadionban is aranyérmert szereztem.

- Mesélnél kicsit bővebben a Puskás Ferenc Stadionban rendezett versenyről?

- Két számban is indultam, első nap 600 méterrel futottam, és hatodikként sikerült beérnem a célba. Ettől a számtól nem vártam túl sokat, de mégis sikerült pontszerző helyen végezni. Másnap - az

erősebbik számomban - 2000 méterrel versenyeztem, és minden erőmet beleadva sikerült (07:01:59 perces eredménnyel) elsőként célba érni. A legnagyobb örömet azonban az jelentette számomra, hogy édes apukám adhatta át nekem az aranyérmert.

- Ezek nagyon szép eredmények, biztosan kemény munka áll mögöttük. Hogyan készülsz fel az egyes versenyekre?

- Minden nap van edzésem, amit apukám tart. Miután haza jövök az iskolából, délután öt óráig általában végzek a házi feladattal, és utána megyünk edzeni. Egyik nap rövid távokat, másik nap hosszú távot, és persze az erősítéseket sem hagyoljuk. A VEDAC-cal járok edzőtáborozni, 2005-ben Tápiógyörgyén voltunk, idén pedig Kőszegen.

- Hogyan képzeld el egy ilyen edzőtáborozást?

- Minden reggel tíz perc kocogással indítunk, utána pedig gimnasztika, illetve erősítés következik. Ebéd előtt, és délután is futunk negyven perccel, és van, hogy délután is erősítünk.

- Mennyire megterhelő ez Neked?

- Apukám keményebb edzéseket tart, ezért az edzőtáborozás nem olyan megterhelő számomra, és olyan szempontból is jobb, hogy itt sokan vagyunk, együtt futunk, és társaságban könnyebb futni, mint egyedül.

- Mennyire kell odafigyelned az étkezé-

sekre?

- Sok vitamint eszem, és versenyek előtt anyukám direkt úgy főz, hogy minél táplálóbb fogások kerüljenek az asztalra. Ezekon kívül nem kell különösebben odafigyelnem arra, hogy mit egyek és mit ne.

- Milyen versenyre készülsz most?

- Tavasszal lesz Gödöllőn egy mezei futóverseny, most arra edzünk apukámmal, egész télen futni fogok, minden nap.

- Mik a terveid a futással kapcsolatban?

- Szeretnék eljutni az olimpiára, ez a távolabbi célom, és ezért is van bennem ennyi kitartás az edzésekhez.

- És a továbbtanulással kapcsolatban?

- Sportedző szeretnék lenni, mindenképpen olyan iskolába szeretnék továbbtanulni, ahol folytatni tudom a futást is.

- Üzennél-e valakit az olvasóknak a sporttal kapcsolatban?

- Azért ajánlom mindenkinek a mozgást, mert sokkal jobb lesz a közérzetük, erősebb lesz az immunrendszer, és ha valaki versenyszerűen sportol, sok szép helyre is eljuthat. Nekem olyan szempontból is szerencsém van, mert a családom mindenben támogat, és ez is erőt ad a versenyekhez.

- Köszönöm szépen az interjút! További szép eredményeket kívánok Neked az újság szerkesztői nevében, és remélem, egyszer az olimpiai részvételről is beszámolhatunk majd.

Készítette:

Bierbaum Adrienn

Valler Tímea

A 2006. OKTÓBER 01-I VÁLASZTÁSOKON MEGVÁLASZTOTT POLGÁRMESTER, ÉS A KÉPVISELŐK NÉVSORA BETŰRENDBEN

POLGÁRMESTER	TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATI KÉPVISELŐK	A NÉMET KISEBBSÉGI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐI
KROPF MIKLÓS	FÜRST GÁBOR MÉSZÁROS ZSOLT MOÓR-CZEPEK KORNÉLIA PIHOKKER KRISZTIÁN RÁTKAI GYÖRGY SZÖLLŐSI ATTILÁNÉ VÉBERNÉ JANÁS VALÉRIA	CZEPEK ISTVÁN KERNER PÉTERNÉ KLESITZ GABRIELLA REICHARDT PÉTER SIMONNÉ RUMMEL ÉRZSÉBET

PARKOSÍTÁS AZ ÓVODÁBAN!

EBBEN AZ ÉVBEN ŐSZEL (NOVEMBERBEN) FOLYTATTUK A TAVASSZAL MEGKEZDETT PARKOSÍTÁST AZ ÓVODA KERTJÉBEN.

Tavasszal gyümölcsfákat (körte, alma, szilva) ültettünk a kert különböző pontjaira, a kerítés mellé pedig örökzöld sövényt telepítettünk. Óvodásaink a tavasz és a nyár folyamán lelkesen öntözték, a fiatal növényeket, óvták, vigyáztak rájuk.

Ezt a munkát folytatva novemberben a Német Hagyományörző egyesület szervezésében a móri AFL Kábelkonfekcionáló gyár fásítási programjának jóvoltából folytathattuk e törekvésünket és az elültetett méteres tuják kertünk díszévé váltak.

A gyerekek az ültetés folyamán szorgoskodtak mellettünk: ásták a gödröket, kis talicskával hordták a földet, megöntözték a csemetéket. Látszott ki az, aki otthon is részt vesz a ház körüli munkálatokban. Az ültetés közben felsoroltuk a munkafolyamatokat, beszélgettünk a növények fontosságáról, védelméről. Egy-egy tuja elültetése közben a gyerekek szívesen meséltek otthon végzett kertészkedés élményeiről, a gereblyezésről, fanyesésről, fa és cserje ültetéséről.

Bízunk benne, hogy ez a közös munka

Az óvodások szorgoskodnak az ültetésnél – Die Kinder beim Pflanzen

is hozzásegít ahhoz, hogy, a környezetüket megbecsülő, védő felnőttek váljanak belőlük.

Köszönjük a Német Kisebbségi Önkormányzatnak, hogy segítségével, szebbé,

otthonosabbá tudtuk tenni óvodakertünket.

A bakonyánai óvodások és óvónők

ÖRÖKZÖLDEKET ÜLTETTÜNK A TEMETŐBE IS

Wir pflanzten Immergrüne ins Friedhof

IDŐSEK KÖSZÖNTÉSE

ISKOLÁNK TANULÓI AZ IDEI TANÉVBEN IS NAGY IZGALOMMAL VÁRTÁK AZ ÖREGEK NAPJÁT. TÖBB HETES KÉSZÜLŐDÉS, HOSZÚ PRÓBÁK UTÁN OKTÓBER 15-ÉN ELÉRKEZETT A NAGY NAP.

Először Kropf Miklós polgármester úr mondott köszöntőt az idősek tiszteletére. Utána Dr. Nagy Ilona doktor néni felolvastott egy verset, majd megajándékozta a falu legidősebb tagját.

Klári néni vezetésével az énekkar és az 5. osztály tanulói előadták a műsorukat, melyben előadásra került a Nagyapó című darab. Az iskolások szereplését követte, a falu dalkörének fellépése, mely nagy tetszést váltott ki a jelenlévők között.

A műsor végeztével kiosztásra kerültek az ajándékok, melyeket örömmel fogadtak a meghívottak. Mindenki boldogan távozott az ünnepélyről.

Köszönet illeti még a Vöröskeresztet, illetve az Önkormányzat minden dolgozóját, akik munkájukkal szebbé tették az idősek számára ezt az októberi délutánt.

Krén Heléna
6. osztályos tanuló

ÜNNEPI, SZABADTÉRI HANGULAT BAKONYNÁNÁN

NÉHÁNY ÉVE HAGYOMÁNYTEREMTŐ SZÁNDÉKKAL INDÍTOTUK EL A SZABADTÉRI „FALUKARÁCSONYI MŰSORT”.

Szép és meghitt színfoltjává vált ez a kezdeményezés településünknek. Úgy tűnik, egyre több és több embert vonz ez a rendezvény így december derekán. Moór-Czepek Kornélia köszöntő szavai után az Edelweiß dalkör mellett még a helyi Német Nemzetiségi Általános Iskola tanulói színesítették szavalaikkal és dalaikkal, gitárkíséret mellett a műsort. A Mikulás a Krampuszok segítségével szaloncukrot osztogatott a szép számú közönség soraiban a gyermekeknek.

A ünnepi díszbe öltöztetett faluházban karácsonyi vásár várta az érdeklődőket. Ezúttal még ügyes kezű diákok is kínáltak az általuk készített lakásdíszeket, ajándéktárgyakat.

Legvégül Kropf Miklós polgármester tolmácsolta ünnepi jókívánságait a település lakóinak.

Snie

A faluház ünnepi köntösbe öltöztetett bejárata – Geschmücktes Dorfhaus

DECEMBER 6-A ISKOLÁNKBAN

IDÉN MIKULÁS NAPJÁT AZ ISKOLÁBAN NEM TANULÁSSAL TÖLTÖTTÜK, HANEM KÜLÖNFÉLE PROGRAMOK KÖZÜL LEHETETT VÁLASZTANI. FÉL KILENCRE KELLETT ODAÉRNI.

Ekkor volt a gyülekező, ahol Forsthofer István tanár úr elmondta, hogy mit terveztek erre a napra. Lehetett választani a képeslapvarrás, a cserepes virágkészítés, a gyertyafestés, és a mézeskalács készítés közül. Lehetőség nyílt az asztaliteniszezésre, a sakkozásra, csocsózásra és a malmozásra is.

Miután mindenki befejezte feladatát, 11 óra körül kezdődött a karácsonyi versmondó verseny. A versmondók, és akiket érdekelt, bevonultak a német terembe. Nóra néni beszédével kezdődött a verseny. Ezután az elsősök álltak ki először a zsűri elé, majd a nyolcadikosok fejezték be. Nagyon szép verseket hallhattunk.

A Mikulás ellátogatott iskolánkba krampuszaival
Der Nikolaus in der Schule

Amikor ennek is vége lett, a kicsik legnagyobb örömeire megérkezett a Téalapó. Mindenkit megajándékozott egy-egy mikuláscsomaggal. Mikor a Mikulás látogatása is véget ért, fél egy körül lehetett hazamenni.

Szerintem nagyon jól sikerült ez a nap, és véleményem szerint mindenki így gondolja.

*Hegedüs Gabriella
8. osztály*

DER NIKOLAUSTAG

AM 06. DEZEMBER 2006 HABEN DIE SCHÜLER IN DER SCHULE NIKOLAUSTAG GEFEIERT.

Es begann um halb 9 Uhr. In jedem Klassenzimmer konnte man etwas Verschiedenes basteln z.B.: Ansichtskarten nähen, Tischschmuck basteln, Lebkuchen backen, Kakteen pflanzen, Kerzen malen. Lebkuchen konnte man nicht in der Schule sondern im Kulturhais backen.

Die Sachen, die die Schüler und die Lehrer gemacht haben, werden auf dem Adventsmarkt in Bakonynana verkauft. Am Vormittag war noch der Prosawettbewerb. Die Schüler haben schöne Gedichte vorgetragen und die Lehrer haben sie gepunktet. Nach dem Prosawettbewerb ist Nikolaus mit seinen Knechten gekommen. Wer gut war hat Schokolade gekriegt und wer frech war, hat Rute von ihm bekommen.

Meiner Meinung nach haben sich die Teilnehmer wohl gut gefühlt und haben sich über Nikolaus gefreut.

*Diána Szakács
8. Klasse*

BAKONYNÁNA – JADE

2006. SZEPT. 28-TÓL OKT. 5-IG ISMÉT FOGADHATTUK TELEPÜLÉSÜNKÖN A TESTVÉRTELEPÜLÉSÉRKEZŐKET.

Most is mint máskor, színes programokat biztosítottunk számukra. Ez úttal csak 10 fő látogatott hozzánk Jadeból, ezért most nap mint nap 4 -5 fő szállásadó is elkísérhette őket a napi programokra. Megismerkedhettek a tapolcai

tavas-barlang szépségeivel, a várpalotai vár kiállítási anyagával, a vár tetejéről a csodálatos panorámával, Tihany szépségeivel valamint a pannonhalmi apát-ság gazdag történeti anyagával. Belekóstolhattak Mórón nem csak a finom ezerjőba, hanem egy valós szüret fárasztó de élvezetes munkálataiba is. Mindezek mellett megélték velünk közösen a helyi választási

izgalmakat is. Egy fárasztó de felejthetetlen kirándulásra is elvittük őket, közösen a helyi lakossággal (összesen 47 fő), – Bécsbe.

Az eltelt egy hét alatt a korábbihoz képest, több szabadidőt is biztosítottunk számukra, hogy jobban megismerkedhessenek a helyi körülményekkel és a lakossággal is.

Simonné

Közös kirándulás Bécsben – Ausflug in Wien

EGY EMLÉKEZETES DÉLUTÁN

AZ ÉLETÜNK HASONLÓ AZ ÉVSZAKOKHOZ. A TAVASZ JELENTI AZ IFJÚSÁGOT, A NYÁR AZ ÉRETTSÉGET, A FELNÖTTÉ VÁLÁST, AZ ŐSZ AZ ÖREGEDÉS KEZDETÉT.

Úgy gondolom, hogy a 60. életév után mindennap egy ajándék a jó Istentől. Néha egy kissé fáj, hogy már nem jön vissza az ifjúság, de ne keseredjünk el, ne zárkózunk el a magányunkba, hanem menjünk emberek közé!

Ezt tettük akkor, amikor megtisztelték minket egy meghívással az október 15-i Idősek-napi rendezvényre.

Az ünnepségen a Polgármester Úr, a Doktornőnk, a Pedagógusok üdvözlő szavaikkal sugározták felénk szeretetüket, és éreztették velünk, hogy nem vagyunk külömbösek számukra. Köszönet a pedagógusoknak, hogy felkészítették a gyerekeket erre a szívderítő, lelket felemelő délutánra.

Sokak szemében könnyek csillogtak, de ezek hálaadó örömkönnyekek voltak.

Erről a szép, tartalmas délutánról boldogan bandukoltunk hazafelé.

Köszönjük a szervezőknek, ezt az értünk rendezett megható ünnepséget.

További jó munkát kívánunk nekil!

Hálás szívvel:

Loiberszpek Lajosné

NYAKUNKON A TÉL...

ELJÖTT A TÉL. EZ A NYUGALOM, A TERMÉSZET "PIHENÉSÉNEK" IDŐSZAKA.

Sokan úgy gondolják, hogy ősszel az avar összegereblyezésével, a kert ásásával befejeződnének a munkák a kertben. Pedig néhány további apró gondoskodással elejét vehetjük a tavaszi csalódásnak, amikor azt látjuk, hogy elpusztult, vagy foltos lett a gyep, s újra kell azt telepíteni. A kert utak sózása miatt számtalan növényünket pótolni kell. Oszlopos tuják, fenyők ágai a hó súlya alatt deformálódnak. Kezdjük hát sorjában...!

- Télen szenvednek a fák és bokrok is, különösképpen az örökzöldek. A vastag hótakaró lehúzza az ágakat, esztétikailag előnytelenné deformálva a fa oszlopos karakterét. Fialat korban az ágakat, gallya-

Télen szenvednek az örökzöldek is
Immergrüne im Winter

kat lazán kössük össze, idősebb fenyőféléknél le kell rázni az ágakról a havat ameddig csak elérjük.

Nagy veszedelem az ónos eső, amely összefüggő jégpáncélként ráfagy a fák és bokrok ágaira. A jégbevonat alatt a rügyek 2-3 nap alatt elpusztulnak oxigén hiánya miatt. Ezért a jégbevonatot apró ütögetéssel meg kell törni, lehetőleg el kell távolítani az ágakról.

- A hó eltávolítása nem csak a fenyőinket érinti, hanem károsítja a kert utakat, járdákat, előkerteket, lépcsőket. A téli csapadék eltávolítására sokan a sózást alkalmazzák, nem is sejtve milyen károkat idézhetnek elő, és a jegesedési gondokat is csak ideiglenesen oldják meg. Így hát felteszem a kérdést Só vagy Lapát? Sok kerttulajdonos számára fontos kérdés lenne ez, ha tudná a só

milyen károkat okoz a növényeknek. A sok sózással kertünk életét is veszélybe sodorhatjuk, ugyanis a só a talajban gyorsan mozog s egyfajta szikesedési folyamatot indít el. A sózás a gyepet is tisztítja, és a közelben lévő örökzöldekre felröccsenő sólé, égést okoz. Ne sajnáljuk hát a fáradságot a hó lapátolásához, hisz egy kis munka kifejezetten jól esik a hosszú téli napokon. Jegesedés esetén használjunk inkább homokot, forgácsot, hamut, vagy esetleg apró szemcséjű murvát.

- A hideg és fagyos napokon a kertünkben megjelennek a táplálékot kereső madarak etessük hát őket, hisz hasznosak nagyon, megésszik a fákról a férgeseket, áttelelő képleteket.

Folytatás a 7. oldalon

Etessük a madarakat!
Füttert die Vögel!

NYAKUNKON A TÉL

Folytatás a 6. oldalról:

- Az etetést csak a hideg idő beálltakor kell megkezdeni. Fontos hogy ez kihagyások nélkül folyamatosan történjen, mert ellenkező esetben a madarak tömeges pusztulásához vezethet.

A madáretetés nem költséges, és hasznosság mellett szórakoztató feladat is de csak akkor vállalkozzunk rá ha rendszeresen tudunk a tél beálltával időt szakítani rá, különben inkább el se kezdjük.

- Az etetőt mi magunk is elkészíthetjük a gyerekekkel. Egy kis kézügyességgel, kellemes közös időtöltést és szórakozást nyújthat az egész családnak. Etetéshez adjunk a csivitelő madaraknak különféle magvakat, faggyút. (napraforgómag, köles, tökmag, dióbél) Azonban semmiképp ne adjunk nekik kenyeret, krumpelit, kalácsot, mert ez a madarak begyében penészesedést okoz és ez a pusztulásukat eredményezheti. Nagy veszély számukra még a sózott szalonna, mert erre szomjasak lesznek, s a fagyban vizet nem tudnak magukhoz venni. A mi kertjeinkben is megtalálható madarak: szén-cinege, feketerigó, tarkaharkály, és a házi veréb.

- A téli hónapokban célszerű elvégezni a kerti szerszámok karbantartását, gépek felújítását, alkatrészek cseréjét, kézi szerszámok (ásó, gereblye, kapa, vasvilla)

fém felületének drótkéfével való tisztítását, élezését, rozsdá elleni bekenését. Metszőollót és a kertben használt késeket nedves fenőkön élesítjük meg. Ne feledkezzünk meg a rotációs kapáról, fűnyíróról, s a permetezőgépek karbantartásáról sem. Szinte minden kertben található kerti csap. A fagy komoly károkat okozhat, ezért ezt is téliesíteni kell.

- Növényápolás fűtési szezonban: Szokunknak gondot okoz, hogy a fűtési szezonban a növények sárgulnak, vagy rosszabb esetben tönkre is mennek. A szobanövények is készülnek a télre, akár csak mi. Kevesebb a fény, száraz a levegő, és szellőztetéskor beáramló hideg levegő bizony megsínyli a növényeket. Télen csökkentjük le az öntözést és lehetőleg ne tápoldatozzuk a növényeket. Soha ne álljon a tálkában víz, és csak akkor öntözzük a növényeket ha a felső földréteg már kissé kiszáradt. Vannak növények amelyek kifejezetten érzékenyek. A krotón már 10 fokon megfázik, és a levelei is csak akkor lesznek szép színesek ha sok fény éri. A fikusz a legkisebb huzatra vagy hideg levegőre sárgulni kezd. A szobapáfrány magas páratartalmat igényel, így fontos télen a párolgztatás, hisz a szobák páratartalma a téli fűtéssel csökken. A melegigényes növényeket helyezük 15 fok körüli helyre, a többi növényt tehetjük fűtetlen, zárt verandára is. A teletetésre bevitt növények közül muskátlit vágjuk vissza,

a téli hónapokban a virágot, bimbót mindig csipjük ki. Ha ezt nem tesszük meg akkor a növény nem tud pihenni, s tavasszal sokkal kevesebb virágot hoz majd. A bimbókat áprilistól már nem kell kicsípni.

A téli ünnepeket színesebbé, hangulatosabbá, s meghittebbé tehetjük, ha otthonunkat virágzó dísznövényekkel, színes kerámiákkal dekoráljuk, pl: ciklámen, mikulásvirág, karácsonyikaktusz, orchidea félek.

„Mert a növényt nem elég szeretni, szeretni jól kell!„

Mikusné Simon Erika

Kellemes hangulatot árasztanak a virágzó növényeink
Pflanzenpflege im Winter

NAGYVÁROSOK KARÁCSONYA

STOCKHOLM (SVÉDORSZÁG)

A svéd karácsony már Luca napján elkezdődik, mellyel a katolikus hagyomány Szent Lucának állít emléket. Szenteste halak, pástétomok, sonka és egy karácsonyi halkülönlegesség, a lutfisk kerül az asztalra. Nem hiányozhat a nálunk is kedvelt glögg sem, amely vörösbőr, alkohol, narancshéj, szerecsendió, fűszerek és cukor hozzáadásával készül. Szenteste a családi vacsora után mindenki egyszerre bonja ki az ajándékokat, amelyeket Jultomten, a manó hoz.

ATHÉN (GÖRÖGORSZÁG)

A karácsonyi ünnepsorozat 12 napig tart, ezalatt minden háznál terített asztal

és kandallótűz várja a vendégeket. Utóbbinak különös jelentősége van: a kalikandzaroszok, vagyis a sötét, gonosz démonok elűzésére hivatottak. December 25-én szinte egész nap szólnak a harangok, és ekkor vágják fel a Hrisztopszomot is, vagyis a kalácstésztaból készülő, parázsban sült Krisztuskenyeret. 26-a a vendégeskedés napja, a gyerekek háziról házra járnak és énekelnek.

TOKIÓ (JAPÁN)

Korábban a keresztény lakosok csekély száma miatt teljességgel

hidegen hagyta a távol-keleti szigetországot a karácsony. Manapság viszont ünnepi díszbe öltözve versenyre kelnek a világ más nagyvárosaival. Az üzletházak december elejétől díszbe borulnak, az éttermekben Télapónak öltözött diákok invitálják a vendéget. A karácsony itt inkább a fiatal párok ünnepe, amelynek elmaradhatatlan kellékévé vált a karácsonyi torta. 24-én a vacsorát a párok édes kettesben költik el, és egy kellemes hotelben eltöltött éjszakával egészül ki.

A Szerk.

LAMPIONOS FELVONULÁS – LATERNEUMZUG

NOVEMBER 10-ÉN, PÉNTEKEN KERÜLT MEGRENDEZÉSRE BAKONYNÁNÁN EGY NÉMET HAGYOMÁNY ALAPJÁN A LAMPIONOS FELVONULÁS.

Már egy héttel előtte az egész iskola izgatottan készült erre a napra.

Fél ötkor gyülekeztek az iskolások és az óvodások a „Fehér Sólyom” presszó előtt.

A tanár nénik, tanár bácsik és a hetedikese, nyolcadikosok segítettek meggyűjtani és kiosztani a lampionokat. Mikor már besötétedett és mindenki kezében ott világított a lampion, egy német dalt énekelve elindultunk.

Sok ember várt már kint minket, és hallgatta énekeinket. A felvonulás közben magnó is szólt és egyaránt elhangzottak német és magyar dalok is. Egy kis szél is közrejátszott a felvonuláshoz, de ez nem vette el a kedvünket. Egészen a Korona Mulatóig mentünk. Ott lerakta mindenki a lampionját, és elindult hazafelé.

Köszönjük, hogy egy ilyen szép programban vehettünk részt, és reméljük, hogy a kis óvodásoknak is tetszett ez a rendezvény.

Fürst Fruzsina
6. osztály

AM 10. NOVEMBER GAB ES IN UNSEREM DORF DER LATERNEUMZUG.

Die Laternen haben die Kinder selbst gebastelt, aber die Lehrer haben dabei auch geholfen.

Az iskolások egy csoportja – Laternenumzug

Der Umzug begann um 16 Uhr. Dieses Jahr haben nicht nur die Schüler, sondern die kleinen Kinder aus dem Kindergarten daran teilgenommen. Einige sind auch von Dudar gekommen. Vom Restaurant „Sólyom” haben wir bis „Korona” gegangen. Das Wetter war ganz gut dieses Jahr. Es regnete nicht, aber es wehte, deshalb mussten wir die Kerzen vielmals anzünden. Wir haben deutsche und ungarische Lieder gesungen. Dieses Jahr war das Wetter ganz schön, aber es war ein bisschen kalt. Am Ende haben wir (die Schüler

der 8. Klasse und die Lehrer)die Laternen gesammelt und in die Schule zurückgebraucht. Um 17 sind wir nach Hause gegangen. Der Umzug war sehr prima und schön.

(Gabor Fürst hat sehr viele Foto gemacht, diese Fotos könnt ihr auf der Webseite ansehen: www.bakonynana.sulinet.hu)

Dóra Csomai
8. Klasse

ADVENTI EGYHÁZZENEI TALÁLKOZÓ BAKONYNÁNÁN

ADVENTET ÜNNEPELÜNK. AZ ADVENTI KOSZORÚN IS KIGYÚLTAK AZ ELSŐ GYERTYÁK, FÉNYT ÉS MELEGSÉGET ÁRASZVA JELZIK A KARÁCSONY KÖZELEDTÉT.

Várjuk a szép estét, a tündöklő fát, a gondtalan együttlétet, az ajándékokat. De a készülődés nem csupán a külsőségekben mutatkozik meg; a lélek felkészítése is fontos az évnek ebben az időszakában. A bensőséges hangulat megteremtéséhez kívántak hozzájárulni a szervezők, amikor hozzákezdtek az adventi egyházzenei találkozó megszervezéséhez. Bakonyánán első ízben 2006. december 2-án a templomban került lebonyolításra négy település részvételével a körustalálkozó. A helyi dalkör

A helyi Edelweiß dalkör templomunkban
Singchor Edelweiß

mellett a Bakonyoszlopról, Olaszfaluból és Várpalotáról érkezett együttesek előadásában is gyönyörködhetett a közönség. Hallhattunk magyar, német és latin nyelvű egyházi és karácsonyi énekeket. Ritka és kiemelkedően magas színvonalú élmény részesei lehetünk azon kevesek, akik megtisztultuk jelenlétünkkel ezt a műsort.

A szervezőknek és a fellépőknek is csak gratulálni lehet! Lelkesedésükkel ismét egy olyan újdonsággal lepték meg az itt élőket, amire minden bakonyánai lakos büszke lehet. Köszönjük szépen az egész falu nevében.

Moór-Czepek Kornélia

AUSFLUG INS TROPICARIUM

UNSERE KINDER HABEN AUF DEN SAMSTAG, 21 OKTOBER GESPANNT GEWARTET. SIE RECHNETEN DIE TAGE: WIE VIEL MÜSSEN SIE NOCH BIS ZUM TAG DES AUSFLUGES SCHLAFEN.

Heuer zum ersten Mal haben wir einen Ausflug von Kindergarten, wo auch Eltern teilnehmen konnten, organisiert. Der Anteil war ziemlich groß; nicht nur die Eltern, sondern auch Geschwister und Großeltern meldeten sich, so sind wir mit zwei Autobusse in die Hauptstadt gefahren.

Das Tropicarium befindet sich in Budapest, und ist seit 2000 offen für Besucher.

Das ist ein Tier- und botanischer Garten, der knüpft sich eng an einen, in Schweden lebenden ungarischen Geschäftsmann, Farkasdy Károly.

Die Ausstellung umfasst die Einstellung der heimischen Fischarten, Tiere der Regenwälder und der Einwohner der Meere und Ozeane. Die Aussteller bemühten sich die Umgebung der Tiere zum natürlichen Lebensraum möglichst ähnlich zu schaffen, damit sowohl die Tiere als auch die Besucher sich am besten fühlen.

Das ungarische Tropicarium setzte sich das Ziel, die Tiere der Flüsse und Sees von Ungarn vorzustellen. Die Angler und andere Interessente konnten die in Ungarn vorkommende Fischarten erkennen, sogar manche besonders große Stücke anschauen.

Ein sehr interessanter Teil des Tropicariums ist der Regenwaldraum. Die reiche Flora, die Blitze, der Donner, sowie der lauer tropischer Regen, und der darauf kommende Nebel bereitet das Gefühl, als

wir wirklich in einem Regenwald spazieren würden. Die Seidenäffchen zucken vor uns von einer Ranke bis zur anderen. Die Frucht erregende Boas konnten wir vor der sicheren Glaswand des Terrariums bewundern. Der fast 2,4 m lange Alligator ließ sich von Besucher, die oben ihm plaudernd spazierten, gar nicht stören. Im Haus von Kriechtiere und Insekten

kann man riesengroße Spornschildkröten sehen, derer Schild konnten die Kinder sogar streicheln.

Die Schaffner dieses Tier- und botanischer Sammlung tragen sich zur Erkenntnis dieser Welt mit kleinen Inseln auch. Machen sie das mit Überzeugung, wenn man erkennt, wie diese Tiere, z.B. Skorpionen oder Vogelspinnen leben, wird vor diesen Tiere nicht mehr sträuben.

Die dekorative Aquarien haben viele interessante im Süßwasser und im Salzwasser lebenden Einwohner: Piranhas, Delphinkopffische, Diskusfische, Seglerfische, und Posenfische aus den Sees von Afrika, die vor Kinder aus Märchen wohl bekannt sind.

Größte Interesse hatte man selbstverständlich nach das Aquarium der Heufische. Wir sind in einem transparenten

Ausflug ins Tropicarium – A Tropicariumban

Bänke sitzend und angenehmes Musik hörend könnten wir diesen angenehmen Anblick noch lange genießen.

Der Lieblingsplatz der Kinder ist der Raum der Rochen. Auf der Seite des Bassins führt ein Tunnel, von hier kann man die auf dem Boden des Bassins liegenden Rochen beobachten; manche Kinder haben sogar geschafft, die Tiere zu berühren. Geduldige Gäste konnten anschauen, wie die Tierpfleger am Mittag die Tiere gefüttert haben, sie konnten sogar beim Futtern behilflich sein.

In dieser schönen Umwelt fühlen sich nicht nur die Tiere, sondern auch die exotische Pflanzen sehr wohl: die verschiedenen Palmen, die Fleischfresser, die Bromelien wuchern in dem günstigen Klima.

Dankend diesem Ausflug, hatten wir kurzen Einblick ins Dickicht des Urwaldes, in die Tiefe der Sees, wir haben Flora und Fauna von weiten Länder erkannt. Ich bin mir sicher, dass dieser Ausflug der Kinder, so wie der anderen Teilnehmer viele neue Erkenntnisse und interaktive Erlebnisse gereichen hat.

Wir bedanken uns bei der Deutschen Minderheitsselbstverwaltung für die Finanzierung der Fahrkosten der Kinder. Diese Förderung hat unserer Kinder ermöglicht, diese unvergessliche Erlebnisse kennen zu lernen.

Gabriella Klesitz

Ausflug ins Tropicarium – A Tropicariumban

Tunnel spaziert, und die 2,5 m lange Fische und die sie begleitende Fischgruppe sind oben uns geschwommen. Dieses Bassin ist 1,4 Million Liter groß, 4 Meter tief, so fühlen sich die großen Raubtiere ziemlich wohl. Die Heufische sind wöchentlich zweimal, gelegentlich mit 12-15 Kg Mehrfische gefüttert. Durch eine große Glaswand, auf

13+1 TIPP ÁLLATTARTÓKNAK

ASZOKATLAN ENYHE OKTÓBER ÉS NOVEMBER UTÁN A TÉL TELJES EREJÉVEL CSAP LE RÁNK ÉS PERSZE NÉGYLÁBÚ BARÁTAINKRA. ÁLLATAINKRA ILYENKOR FOKOZOTTAN KELL ÜGYELNÜNK, HISZEN A HIDEG ŐKET IS UGYAN-ÜGY MEGVISELI, MINT MINKET.

1. tipp: Egyes kutyafajtákat téli szőrzetük kellően megvédi a hidegtől. Vannak azonban olyan fajták, melyek rövid, vagy ritkásabb szőre nem nyújt megfelelő védelmet. Ugyanez vonatkozik a kölyök, az öreg, a frissen nyírt illetve a beteg állatokra. Ezeket az állatokat semmiképpen se kényszerítsük hosszabb ideig a szabadban tartózkodásra.

2. tipp: Hideg időben a kedvencek helyes táplálására is oda kell figyelni. Ilyenkor a testhőmérsékletük fenntartásához több energiára van szükségük, ezért több, vagy magasabb energiatartalmú kutyatáppal etessük kedvenceinket. Ha házi kosztot kapnak, akkor pedig próbáljunk a megszokottnál táplálóbb, mennyiségileg is több eledelt adni az állatoknak.

A kertben tartott házi kedvenceknél arról sem szabad megfeledkezni, hogy télen az állatok vize hamar megfagy. Sűrűn ellenőrizzük, és ha kell, cseréljük

3. tipp: A csokoládé egy Theobromine nevű vegyületet tartalmaz, amely a kutyákra mérgező hatással. Nagyobb mennyiségben halálos kimenetelű is lehet a mérgezés. A legjellemzőbb tünetek a hányás, hasmenés, remegés, és a görcsök. Ünnepek alatt sokan kínálják kedvenceiket csokoládéval, annak ismerete nélkül, hogy ezzel akár meg is mérgezhetik négy lábú társaikat.

4. tipp: A jég és a hó nyalogatása nem helyettesíti a friss vizet. Ellenőrizd naponta többször, hogy nem fagyott-e be az itatótál.

5. tipp: Tévhit, hogy a kutyák nem fagynak meg. Egy hideg téli éjszakan megfelelő menedék nélkül halálra fagyhat bármelyik kutyus. Legkönnyebben az állat füle, farka és lábai fagynak el. A kutyaházakat, macskalakokat ezért béleld ki padlószőnyeggel, méretre vágott és gondoskodjunk mindig száraz fekhelyről. Bizonyosodj meg róla, hogy a házikók

nem áznak be; ajtajukra lengőajtószerűen szögelj szőnyegdarabot. (Vigyázz, hogy ne álljanak ki szögek sem kívül, sem belül, nehogy megsértsék az állatot!)

6. tipp: Ha teheted, hirtelen hideghullám vagy eső esetén engedd be az állatokat legalább a garázs, fészer, pince vagy lépcsőház egy kibélelt, szélvédett sarkába. A kutyaház mindig elég nagy legyen, hogy az állat fel tudjon benne állni és meg tudjon fordulni, de elég szűk, hogy a testmeleget bent tartsa.

7. tipp: A hosszú szőrű kutyák bundáján a hó és a jég gyakran keményre összeáll. A leggyakrabban érintett terület a talpárnák köze - figyeljünk hát oda a rendszeres tisztításra.

Nálunk elsősorban sózzák, külföldön azonban jégoldó szerekkel is felhintik, felöntik az utcákat. A kutyák (és cicák!) tappancsát a só és a vegyi anyagok kímárlhatják, ezért séta után töröljünk végig minden tappancsot nedves, majd száraz törölkendővel. A járdát, bejárót homokkal szórd fel a só helyett. A kiszáradt tappancsok vazelinnal puhíthatók.

8. tipp: A fagyálló különösen mérgező vegyszer. Édes íze miatt vonzza a kutyákat és nagyon kis mennyiség is elég ahhoz, hogy az állat halálát okozza. Ha arra gyanakszol, hogy kutyád/cicád belenyalt a fagyállóba, azonnal vidd állatorvoshoz! A magyal, a fagyöngy és a tiszafa is mérgező! Tedd a karácsonyi dekorációt olyan helyre, ahol nem érik el az állatok! Ne engedd, hogy kutyád alkoholt és csokoládét fogyasszon az ünnepen.

9. tipp: A karácsonyfa alsó ágaira ne rakj se gyertyát, se elektromos égőket. Az állatok megégethetik magukat vele és ha a vezetéket megrágják, áramütést szenvedhetnek. A törékeny díszeket is tedd magasabbra; ha az állatok lerántják a gömböket, a szilánkok szájukat, lábukat is felsérthetik.

10. tipp: Ne rakj a fára ehető díszeket, ha nem akarod, hogy kutyád falmászásba kezdjen! Akár

igazi, akár műfenyőt állítasz, a túlevelek egyik esetben sem emészthetők. Ne hagyd, hogy kutyád belakmározzon belőlük! Vigyázz, hogy az arany- és ezüstszalakat se nyelje le kedvenced, mert rácsavarodhat a nyelvére, beleire és bélelzáródást okozhat.

11. tipp: Ha kandallód van otthon, tegyél óvintézkedéseket (pl. rakj elé rácsot), nehogy az állatok megégesék bundájukat, ha túl közel fekszenek a tűzhöz. Ha az állatok bundája nedves, töröld át száraz törölközővel, vagy szárítsd meg hajszárítóval (mindig a legalsó fokozaton; sosem forró levegővel!).

12. tipp: Ha befagyott tó vagy folyó mellett játszol kutyáddal, légy óvatos, nehogy ráugorjon a jégre, az beszakadhat alatta. Figyelj arra is, hogy a jégen való hancúrozás során kutyád megcsúszhat és komoly ficamot, sérülést szenvedhet.

13. tipp: A téli vakáció nem éppen ideális egy új állat érkezésére. Az új jövevénynek nyugalomra, állandó, stabil környezetre van szüksége, ami a téli vendégjáráskor nincs biztosítva. Egy állat nem ajándéktárgy és nem lehet csak úgy visszavinni, ha nem tetszik.

Ha valakit kutyával, cicával szeretnél meglepni, tégy a fa alá szimbolikusan egy pórát, vagy egy etetőtálat, és ha véget értek az ünnepek, válasszátok ki együtt az új kedvencet a legközelebbi menhelyről! Az ajándékozott is jobban fog örülni, ha ő választhatja ki leendő társát!

+ 1 tipp: Ha bármikor átfagyott, didergő vagy beteg állatot találsz az utcán, semmiképpen ne hagyd ott! Vidd meleg helyre és gondoskodj állatorvosi ellátásáról. Ha teheted, legalább karácsonykor rakj ki a kóbor állatoknak ételt, hogy könnyebben átvészelhessék azt az időszakot, ami nekünk a szeretet ünnepe, nekik pedig az éhezés és fagyoskodás időszaka.

„Te egyszer, s mindenkorra felelős lettél azért, amit megszélidítettél „

Mikusné Simon Erika

KÉRJÜK AZOKAT, AKIK A MEGHIRDETETT FOTÓPÁLYÁZATNAK ELEGET TETTEK, ADJÁK LE FOTÓIKAT A POLGÁRMESTERI HIVATALBA LEGKÉSŐBB 2007. JANUÁR 8-IG. A FOTÓKAT KIZÁRÓLAG CSAK JELIGÉVEL ELLÁTVA TUDJUK ELFOGADNI.

AZ EREDMÉNYHIRDETÉS JANUÁR 14-ÉN LESZ AZ EGYESÜLETI ÖSSZEJÖVETELÉN.

KÖSZÖNETTEL:

A SZERVEZŐK

VÁRHATÓ PROGRAMOK

2007. január 14-én: 14 óra 30-tól a Hagyományörző Egyesület Összejövetele.

(Kérjük a tagság soraiból azokat, akik a 2006-os tagdíjat még nem fizették be, azt tegyék meg legkésőbb az összejövetelig.)

2007. január 28-án: 14 óra 30-kor Egyedülállók farsangi teadélutánja.

2007. február 10-én: Farsangi bál.

2007. márciusában: Színházlátogatás.

2007. április második felében: Német Nemzetiségi Nap.

Az esetleges változásokról plakátokon, a helyben szokásos módon értesítjük a lakosságot.

ANYAKÖNYVI HÍREK 2006. SZEPTEMBER 14 – TŐL LAPZÁRTÁIG

Születés:

Murai Jázmin 2006. október 13.

Szülők: Véber Zsuzsanna és Murai Norbert

Dóber Áron 2006. október 14.

Szülők: Dóberné Aschenbrenner Ildikó és Dóber Gergely

Csillag Antónia 2006. október 23.

Szülők: Csillag Attila és Táncsics Renáta

Karvalics Enikő 2006. október 24.

Szülők: Karvalics Jánosné szül.: Bisi Teréz és Karvalics János

Gratulálunk!

Elhalálozás:

Mazák Dezső 2006. október 27.

Simon Antal 2006. december 11.

Nyugodjanak békében!

A LÁNYOK KOMOLYAN VESZIK A FOCIT!

HOSSZÚ IDŐ TELT EL MIÓTA NÉHÁNY FOCIT SZERETŐ LÁNY, ASSZONY ÖSZ-SZEDUGTA A FEJÉT, ÉS MINARIK EDE UTÁN SZABADON KIJELENTETTE: KELL EGY NŐI CSAPAT! AZ AZÓTA ELTELT 3 ÉVBEN SOK MINDEN TÖRTÉNT A CSAPAT ÉLETÉBEN, JÓ IS, ROSSZ IS, AMI VÁLTOZATLAN, A LELKESEDÉS.

Az őszi bajnokságot nem túl sikeresnek mondható harmadik helyen zártuk. Szeretnénk ezúton megköszönni azt a sok tapsot, szeretetet és biztatást, amit a maroknyi szurkolótáborunktól kaptunk a bajnokság ideje alatt, teljesítményunktől függetlenül. Ezért érdemes munkából, iskolából edzésre sietni, hajtani, ezt az egészet csinálni. Legközelebb igyekszünk acélosabb ellenfélként fellépni. A téli szünet után áprilisban folytatódik a körzeti bajnokság, ahol szeretnénk jobb helyezést kiharcolni. A szünetben sem pihenünk. Edzünk, és teremtnakön veszünk részt.

Kedves felkérés érkezett csapatunkhoz. Meghívást kaptunk a 2006. október 8. rendezett Móri Ezerjókupára, ahol egy rossz kezdés után a 3. helyet sikerült elérnünk a hét csapat részvételével rendezett tornán. Sikerült jó kapcsolatot kialakítani a móri lányokkal, azóta már játszottunk edzőmecsset szintén jó hangulatban.

2006. november 19-én Zircen vettünk részt a Bajnokok Libája elnevezésű teremtnán.

A torna neve mellett, a szereplésünk sem volt sikeres, utolsó helyen végeztünk.

2006. december tizedikén Oroszlányba utazott a csapat. Izgatott készülődés előzte meg ezt a tornát, hiszen teljesen ismeretlen csapatok ellen kellett játszani. Végül jól

végződött ez a torna, egy 1-1-es döntetlent, és egy 1-0-s nyereséget sikerült elérnünk.

A téli teremtnak, edzések után újult erővel indulunk neki tavasszal a körzeti bajnokságnak. Reméljük eredménnyel.

Célunk a jó hangulatú mozgás mellett a közösség és a csapat eredményeinek javítása is.

Az összjátékban van még mit tanulnunk, de jól haladunk a megkezdett úton.

Néhány szó a csapatban történt változásokról: edzőváltás történt, köszönjük a régi edző, Valler Miklós munkáját.

Új edzőnk: Varga László. Munkájához sok sikert és kitartást kívánunk, mert tudjuk

nem mindig könnyű velünk.

Néhány játékos elhagyta a csapatot és minden híreszteléssel ellentétben önként, vagyis senkit nem üldöztünk el.

Mint ahogy senkit nem küldünk el, most sem, aki szereti a mozgást és a sportot.

Szeretettel várunk minden focizni vágyó lányt, asszonyt csapatunkba.

Életkorunk széles skálán mozog. Sokan munka, háztartás, gyerekek mellett szakítanak időt a sportra mozgásra, ehhez a férjek támogatására is szükség van. Köszönjük a pozitív hozzáállást. Valamint a szponzorok, önkormányzat támogatását is, amit az utazásokhoz nyújtanak.

Janás Judit

KELLEMESES ÜNNEPEKET, BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK

TESTBESZÉD, AVAGY A SZEMÉLYES TALÁLKOZÁS EGY MÁSIK EMBERREL

A testbeszédet minden rendű és rangú ember alkalmazhatja, aki jobban meg akarja érteni az élet egyik legkomplexebb eseményét - a személyes találkozást egy másik emberrel.

(Allan Pease)

Talán az egyik leggyakoribb kézmozdulat a tenyér összedörögölése. Az emberek a két tenyér összedörzöslésével pozitív jellegű elvárásukat adják nem-verbális módon tudtúl. Gondoljunk csak a kockajátékosra aki tenyerében dörögli a kockát annak jeléül, hogy biztos nyeresre számít, stb...

Az ujjak hegyéhez vagy a mutatóujjhoz dörögölt hüvelykujj általában a pénzvárás kifejező gesztusa.

kök sűrűn használják ezt a kéztartást, amikor tanácsot, vagy utasítást adnak beosztot-taiknak.

A felemelkedő toronysisak, (a. ábra) amikor véleményét vagy gondolatait fejezi ki hosszasan az illető.

A leengedett toronysisak gesztus (b. ábra) akkor használatos, amikor az illető inkább valakit hallgat, mintsem maga beszél.

a.)

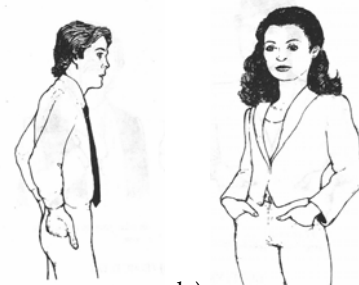

b.)

vánulási formája a zsebből kiálló hüvelykujj (a.) ábra). Az illető rejtegető módszerrel igyekszik fölünyes magatartását leplezni.

Uralkodni vágyó vagy agresszív nők (b. ábra) is használják ezt a gesztust.

A hüvelykujjgesztus hívei gyakran előré-hátra hintáztatnak talpukon, hogy magasabb ember benyomását keltsék.

a.)

b.)

Összekulcsolt kezek:

Eleinte bizakodó gesztusnak tetszik, mivel azok, akik használják, gyakran mosolyog-nak és elégedettnek látszanak. Vizsgálatok alapján arra a következtetésre jutottak, hogy ez frusztrációs gesztus, amely visszafojtott negatív magatartást jelez.

A kéztartás magassága és az egyén negatív kedélyállapotának foka között van összefü-gés. Azzal az egyénnel nehezebb szót érteni, aki az arca előtt kulcsolja össze a kezét. Aki a törzs alján helyezi el az összekulcsolt kezet könnyebb.

Tenni kell valamit annak érdekében, hogy az illető ujjai szétnyíljanak, látható legyen a tenyér és a test frontális része, különben az ellenséges magatartás megmarad.

Kéz-, kar- és csuklómarkolás felsőbbbséget, ön-bizalmat tükröző gesztushelyzet. Tapaszta-latok bizonyossága szerint, ha valaki nagy-fokú stressz helyzetben ezt a testtartást ölti fel, feszültsége felenged, önbizalma megnő.

A b.) ábrán látható csuklót megragadó moz-dulat reményvesztettséget jelez és próbálko-zást az önuralom megerősítésére. Itt a kéz igen feszesen markolja a másik csuklót vagy kart. Minél jobban méregbe jön az ember, hátratett keze annál magasabbra vándorol (c.) ábra)

a.)

b.)

c.)

Összefont kar, s feltartott hüvelykujj egy másik népszerű gesztus:

Kettős jelzés, mely egy védekező, vagy negatív testtartásból (összefont kar) és egy magát nagyra tartó (hüvelykujjak által ki-nyilvánított) pózból áll. (a.) ábra)

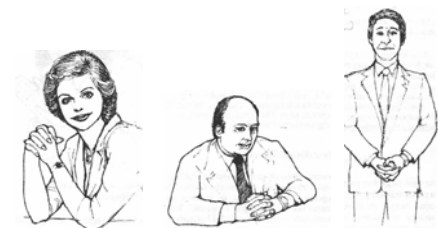
A hüvelykujjal való mutogatás tiszteletlen-ség, idegesítően hat. (b. ábra)

a.)

b.)

A toronysisak gesztus gyakran használatos föléd-alarendelt kölcsönhatásnál, pl. a főnö-

Hüvelykujj - felmutatás:

Tenyérjólásban a hüvelykujj jellemerőre és az én erejére utal. A hüvelykujj felmutatása pozitív jelzés.

A hüvelykujjgesztus leggyakoribb megnyil-

Allan Pease

(A következő részben: Archoz illesztett kéz-
gesztusokról olvashatunk.)

VICCEK – WITZKISTE

Ein Sontagsangler fängt einen winzigen Fisch. Er nimmt ihn von der Angel, wirft ihn ins Wasser zurück und brummt: „- Laßt dich ohne deine Eltern hier nicht wieder blicken!“

*

A sas ül a sziklapalánkon és lógatja a lábát a szakadékba. Arra jön a veréb.

- Mit csinálsz itt, sas?

- Tudod veréb, laza vagyok, csak ülök itt a szakadék szélén és lógatom a lábamat.

- De jó! Leülhetek én is?

- Persze. Ketten ülnek tovább, amikor jön a farkas.

- Mit csináltok itt?

- Tudod farkas, csak ülünk itt a szakadék szélén és lógatjuk a lábunkat, tök lazák vagyunk.

- De jó! Leülhetek én is?

- Persze. Hárman ülnek tovább, amikor a sziklapárkány hirtelen leszakad. Zuhannak a szakadékba, amikor a veréb megkérdezi a farkast:

- Mond farkas, tudsz te repülni?

- Nem.

- Hú, de laza vagy!!!

A KOMOLYTALAN

- BRÜNDEL - GAJAVÖLGYE -

DEUTSCHE MINDENHEITER
SELBSTVERWALTUNG NANNAU
BAKONYNÁNA KÖZSÉGI
ÖNKORMÁNYZAT

SZERKESZTETTÉK:
SIMONNÉ RUMMEL ERZSÉBET,
FÜRST GABOR.

ELÉRHETŐSÉGÜNK: 8422 BAKONYNÁNA
ALKOTMÁNY UTCA 3.

Telefonszám: 587320

Fax: 488 013

E-mail: bnanaonk@invitel.hu
gabor.furst@invitel.hu

AZ INTERNETEN SZÍNESBEN IS
ELÉRHETŐEK VAGYUNK!
www.bakonynana.hu